A°. 1832. N°. 27.

De uitgave van deze Courant geschiedt des Woensdags en Zaturdags, bij de GEZUSTERS SERRES. Het abonnement is f 9,95 per Jaar.

Advertentiën worden aangenomen tegen 25 cents elken regel, mits op een zegel van 75 cents geschreven. Bijdragen zullen met dankbaarheid ontvangen worden.

SURINAAMSCHE COURANT.

WOENSDAG, DEN 4den APRIL.

PARAMARIBO.

MILITAIR BUREAU.

Den 1sten April 1832.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal *ad interim* der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is in de maand Maart ll., uit de dienstdoende Schutterij van *Paramaribo*, EERVOL ontslag verleend aan de 1e Luitenant C. J. P. VAN DEN HEUVEL, en aan de 2de Luitenant *à la suite*, E. REIJNS; zijnde de 2de Luitenant J. C. MULLER Azn., van de Tweede Afdeeling der Schutterij voormeld, benoemd tot 1ste Luitenant bij gezegde Afdeeling.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

ADVERTENTIËN.

Ingevolge het 18de Artikel der Instructie en Ordonnantie voor de *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, geämanceerd, worden door mij ondergeteekende, op autorisatie van de Commissie tot de Zaken van opgemelde Kamer, gedagvaard de Crediteuren van de *solvente* Boedels: F. P. BUDEKER; C. R. HEIJNES; C. S. BUSSON, huisvrouw van F. F. BUDEKER; F. A. GROENEMAN; SANDER, van JUDITH van KOOPMAN, bij den H. Doop genaamd, JULIUS SANDER; J. C. DERKS; en van de *insolvente* Boedels: J. J. F. LE COUVREUR, en daaraan behoord hebbende Plantaadje *Nooit Volbracht*; F. J. ANTHEUNIS; J. A. F. DE CLERCQ en F. A. VOLKMAN; om binnen *drie* weken na dato dezes, te compareren ter voormelde Kamer, ten einde aldaar te examineren de staat en beschrijving van voormelde *solvente* en *insolvente* boedels, mitsgaders rekening en verantwoording van dien, met de boeken, charters en papieren tot dezelve specterende, alsmede de opgegevene pretentien der Crediteuren met derzelver verificatoiren, en voorts binnen den tijd van *zes* weken, na de laatste advertentie, op het een en ander, hunne schriftelijke debatten of oppositien en met bijvoeging van andere Stukken, is het nood, onder ampliatie-Inventaris ter Kamer te fourneren, op poene van daarvan verstoken te zijn.

Paramaribo, den 29 Maart 1832.

De Tweede Commies, belast met de werkzaamheden van Eerste Commies,
C. A. FISCO.

2de *Advertentie.*

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 6den April 1832, des morgens den klokke Negen uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

De verlatene Plantagie *NIEUWKUIJLENBURG*, gelegen binnen deze Kolonie, aan de rivier *Cottica*; — en den Grond *VOORZORG*, cum annex., gelegen in de *Vredenburger kreek*, ter linkerhand in het opvaren tusschen de Plantagie *Harmonie* en het Strand, aankomende het Fonds van Negotiatie onder directie van den Heer J. M. FRAISINET, te *Amsterdam*. — Zijnde de inventaris van gemeld Effect ter *visie* ten Kantore voornoemd, berustende.

Paramaribo, 30 Maart 1832.

VERKOOP BIJ EXECUTIE ten overstaan van Griffier der *Regtbank van Kleine Zaken*, van de Slaven:

HENRIETTE, QUAKOE en FRANCINA; allen aankomende den Boedel SEPTEMBER van LUIJTJES.

Deze Executive Verkooping zal plaats vinden op HEDEN den 4den dezer, des voormiddags ten *Negen* uren, voor het lokaal van het *Hof van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie.*

Het Proces-Verbaal van arrest, of in beslagneming ligt ter *visie*, ter Griffie van de Regtbank voormeld.

Paramaribo, 4 April 1832.

De Deurwaarder bij de Regtbank van Kleine Zaken, speciaal belast met de vervolgingen van nalatige Belastingschuldigen,
A. J. POLAK.

BANANNEN LEVERANTIEN en diverse *NEGERS* in HUUR; — te bekomen bij
L. THIJM qq.
Paramaribo, 3 April 1832.

F. EIJSBREKER

Presenteert te koop: DAMES PAPIERE HOEDEN, à f 2.

Kapt. L. HUS, voerende het Brik-schip *Maria Adriana*, is voornemens den 20sten dezer maand, zijnen Brievenzak te sluiten en de reis naar *Rotterdam* aan te nemen. — Heeft nog ruimte over voor 40 vaten Suiker en eenige balen Katoen.

Ook bevindt zich nog aan Boord een kistje, zonder adres, waarvan den Eigenaar verzocht wordt, zich ter afhaling te vervoegen, tegen betaling der kosten dezer advertentie.

Paramaribo, 3 April 1832.

M. A. KEIJSER, zal Vrijdag op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen; fijne Lakens, geelhechte Houwers, Houweelen, Vuursteenen, en een IJzeren Geldkist.

Uit de Hand te koop:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Heilige Weg*, La. C. N°. 5; — te bevragen bij den Heer J. C. STUGER.

De ondergeteekende voornemens zijnde, ten geleide zijner Behuwd-Zonen, J. G. J. en C. H. J. VROLIJK, voor eenen korten tijd de Kolonie te verlaten, verzoekt degenen, welke vorderingen ten zijnen laste mogen hebben, om betaling te zenden.

Paramaribo, 2 April 1832.
D. SCHUURMAN.

A. B. ZEEGELAAR geb. ALCKEN, is voornemens de Kolonie te verlaten.
Paramaribo, 28 Maart 1832.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Uitgeklaard.

Den 31sten Maart, het Schip de Dageraad, Kapt. R. C. STADA; lading: 500 vaten Suiker, en 40 balen Schoone Katoen.

Idem, het Schip Ipenrode, Kapt. M. CHARLAU; lading: 229 vaten, 1186 balen Heele Koffij, 57 vaten, 215 balen gebr. dito, 95 balen schoone en 8 balen vuile Katoen; — beide naar Amsterdam.

Idem, het Schip Maria, Kapt. E. REINTS, naar Rotterdam; lading: 848 balen heele, 2 vaten en 189 balen gebr. Koffij, 109 balen Schoone Katoen en 11 vaten Oranje schillen.

PROEFNEMINGEN OM TE VLIEGEN.

Men is het thans wel zoo tamelijk daarover eens geworden, dat de mensch, tot wiens hoogere doeleinden de geheele overige natuur als middel schijnt voorhanden te zijn, in zeker opzigt boven de krachten der natuur verheven, dat is te zeggen, met zoodanige vatbaarheden toegerust is, krachtens welke hij, indien dezelve ontwikkeld en geoefend worden, in staat is datgene te verwinnen, wat van buiten hem weerstaat. Dit geschiedt, wanneer hij door zijnen geest opspoort, hoe de krachten van eene hoofdstof door die eener andere vernietigd, of althans voor zijne plannen onschadelijk gemaakt worden. Hierin pleegt intusschen veelal de natuur, zij het dan ook vaak slechts door een of ander toeval zelve hem den weg aan te duiden, welken hij te volgen heeft; en waar zulks niet het geval is (als voorbeeld zij de bovennatuurkunde hier genoemd), komt het zelden tot eenig *bepaald* uitwerksel. Stoot de mensch echter op een verschijnsel, dan

is het zijn streven om het in deszelfs zamenhang met de gansche natuur in zijn begrip te bevatten, waaruit hij dan nog zeer dikwerf proefondervindelijk wezenlijke voordeelen trekt. Inderdaad moet ons de luchtreis, na het ontdekken dat de water stof (met welke de luchtbol gevuld is) ligter is dan de dampkringslucht, ook minder gewaagd of avontuurlijk voorkomen dan de volgende proefnemingen, die meerendeels vele eeuwen vóór nog aan de luchtbol gedacht werd, ondernomen zijn.

MILTON spreekt in zijne geschiedenis van Brittannie van eenen monnik uit Malmesbury, die den inval van den noordschen WILLEM in Engeland voorzegde, maar niet, toen het nog tijd was, het, ten gevolge eener te hooge vlugt, verpletteren zijner beide beenen kon voorzien. Deze monnik had, als jongeling, zich reeds vleugelen vervaardigd, en zich dezelven aan handen en voeten vast gemaakt; door middel dier vleugels vloog hij van de spits van den Tower af, alwaar hij dezelven, om lucht op te nemen, had uit-een gespreid; daar echter de wind te hevig was, kwam hij hortend en stootend op den grond neder, en viel zich verscheidene ledematen stukkend; met dat al, had hij zulk een sterk vertrouwen op zijne kunst, dat hij zijn ongeval toeschreef aan het gebrek van eenen staart, gelijk de vogels dien hebben, doch welken hij vergeten had te vervaardigen, en aan zich vast te maken.

Zoo ook weten wij, door den geschiedschrijver KNOLLES, dat omstreeks het jaar 1147, tijdens een bezoek, hetwelk de Turksche sultan CHISASTHILAN, bij den Griekschen Keizer EMANUEL te Constantinopel aflegde, onder de vele feestvieringen ter verheffing dezer omstandigheid ook de volgende, door eenen kunstvlijtigen turk beschikte, bijzonderheid gerekend werd. Die turk deed, namelijk, allerwege openlijk bekend maken, dat hij op zeker bepaald tijdstip van den top van eenen hoogen toren in de renbaan uit, verscheidene duizende schreden verre zoude vliegen. Toen nu het bestemde uur gekomen en het volk tot eene ontelbare menigte te zamengevloeid was, vertoonde zich de turk, volgens zijne belofte, op den top van eenen hoogen toren, in een wit, tot het verzamelen der lucht met vele vouwen of plooijen voorzien, wijd en lang gewaad gewikkeld. Met dit gewaad meende hij, dwaas genoeg op gelijke wijze als de vogels door hunne vlerken of de schepen door derzelve zeilen geleid worden, zijne voorgenomen luchtreis te zullen kunnen volbrengen. Hier bleef hij nu eene geruime wijl staan, en liet zijn kleed in de lucht uitwaaijen om zijne vlugt te beginnen. Onder een schaterend lagchen riepen hem de aanschouwers toe: »Vliegt dan, turk, vlieg! Hoe lang zullen wij hier nog op uwe vlugt moeten wachten?» De Keizer vermaande hem intusschen van eene zoo wanhopige onderneming af te zien, en de sultan, tusschen hoop en vrees weifelende, verbeidde met gespannen oplettendheid het lot van zijnen landgenoot. Eindelijk na een lang uitspreiden zijner armen, om daarmede, even als de vogelen met derzelver slagpennen lucht te verzamelen na eene lange verwachting der aanschouwers, wierp zich de turk, toen hij den wind tot zijn oogmerk gunstig achtte, in het luchtruim op, maar instede van naar omhoog te blijve zweven, stortte de dwaze ICARUS met zulk eene hevigheid naar de aarde neder, dat hij, op den grond komende zich zelven geheel verbrijzelde.

In een oud boek, getiteld »*Reisverhaal van twee in het gevolg van eenen Franschen gezant zich aan het hof van Siam bevindende, monnikken*," lezen wij het volgende. »Op zekeren dag vermaakte het Siamsche volk den Franschen gezant met het afsteken van een prachtig vuurwerk; toen hetzelve ten einde spoedde, zeiden zij hem, dat zij de verlustiging besluiten wilden met den man die het vuurwerk had afgestoken, in een vat, door buskruid te ontsteken, in de lucht te doen opgaan. De gezant, vreezende dat daarbij de vuurwerker mogt verongelukken, verzocht hen, dit meesterstuk achterwege te laten, daar hij door datgene wat hij gezien had, zich volkomen wel had vermaakt; maar het volk verzekerde stellig dat den vuurwerker geen leed zoude overkomen. Daarop gaf de gezant dan zijne bewilliging. Dienvolgens werd een vat aangebragt, op welks bovengedeelte de vuurwerker zich plaatste, in zijne hand eene machine houdende, die, zoo als later bleek, niets anders was dan een groot scherm; onder het vat werd eenig buskruid gelegd, hetzelve werd ontstoken, en, met den vuurwerker er boven op zittende, steeg het vat in de lucht omhoog; tot op eene aanmerkelijke hoogte gerezen, opende de vuurwerker zijn scherm en kwam onbeschadigd weder beneden op den grond terug." — Daar nu iedereen weet dat zulk eene buskruid-ontploffing niet geschieden kon zonder den vuurwerker in stukken te slaan, is men met vele waarschijnlijkheid tot het besluit gekomen, dat binnen het vat zich een luchtbol hebbe bevonden, die hetzelve in de hoogte dreef, en dat de ligte kruid-ontbarsting alleenlijk diende om de ware oorzaak van het opstijgen te verbergen; terwijl het scherm niets meer of minder zal geweest zijn dan onze vóór kortelings uitgevondene *parachûte*. Is dit nu werkelijk dus het geval, wat wordt er dan van onze laatste aërostatische uitvindingen? Want dit voorval moet in Siam reeds vóór 150 jaren plaats gehad hebben. Het gezantschap, tot hetwelk de beide voormelde monnikken behoorden, is het zelfde waarvan VOLTAIRE in zijne werken spreekt, en hetwelk ten jare 1684 werd afgevaardigd.

De eerste wien het, in nieuweren tijd, gelukte om eenigermate de gevlerkte luchtbewoners naar te volgen, was JAN BAPTISTE DANTE, een wiskundige te Perugia, en waarschijnlijk een bloedverwant van den beroemden Dichter. Hij maakte aan zijn ligchaam twee kunstvleugelen op zulk eene behendige wijze vast, dat hij daarmede vliegen kon. Verscheidene malen nam hij eene proeve om het meer Thrasimenus over te vliegen, en was daarin derwijze gelukkig, dat hij niet schroomde zulks ten aanzien van Perugia's inwoners te herhalen. Hij vloog van de hoogste torenspits af, en rigtte zijne vlugt onmiddelijk naar een nabij gelegen oord, tot groote verbazing der aanschouwers; maar, ongelukkiger wijze ontstond er beschadiging aan den toestel, door welken de een zijner vleugels bevestigd was, en daar hij nu zijn ligchaam niet meer in evenwigt kon houden, viel hij op eene kerk neder, en verbrijzelde zich eene dij.

Zekere heer MURRAY volbragt, ten jare 1790, eene of twee stoutmoedige proefnemingen met het valscherm. Door middel van zulk een werktuig steeg hij van den toren te Portsmouth in de lucht op, en kwam gelukkig behouden op den grond weder beneden. Hij herhaalde deze proeve van op den klokkentoren der hoofdkerk te Chicester, maar niet met hetzelfde geluk. Op veertien voeten boven de torenspits gekomen, werd namelijk de onversaagde luchtschipper met zijnen vlieg-toestel door eene plotseling opkomende windvlaag in eene horizontale rigting voortgeworpen; doch, reeds tot op gelijke hoogte met de torenspits gedaald zijnde, begon hij weder loodregt te zweven, tot een wervelwind hem andermaal in de horizontale rigting wierp, ten gevolge waarvan hij met eenen zoo geweldigen slag ter aarde viel, dat hem het bloed stroomenderwijze uit mond, neus en ooren sprong, en hij, gedurende eenige uren, bewusteloos ter neder lag. Intusschen kwam hij zonder merkelijk letsel er van af; en na verloop van ettelijke dagen was hij buiten gevaar. De liefhebberij om te vliegen was hem echter vergaan.

Eindelijk moet de heer DEGEN, een Weener horologiemaker, de plannen derzulken, die zich onledig houden met de kunst om door het luchtruim te vliegen, in uitvoering gebragt hebben. Zijne machine was naar natuurkundige beginselen vervaardigd, en bestemd om eene gelijkvormige werking te doen met die der vogelvlerken. De toestel bestond voornamelijk uit ligte maar sterke roeden of rijshoutstangen; boven op dezelven stond de luchtreiziger overeind. Een vlakvormige vleugel van 9 voet lengte, met aan deszelfs bazis 8 voet breedte, en vervolgens spits toeloopende, gaat van het gedeelte van den toestel, waarop de vliegende persoon staat, en wel digt aan iederen schouder uit; een waaijervormige staart, die oogenschijnlijk met ieder der vleugelen in verband staat, strekt zich naar achter even wijd uit als de bazis der vleugelen reikt; elk der vleugelen is van onder hol als een valscherm, en kan door eene menigte koorden, die aan de, den vleugel vormende, rijsstangen aangebragt zijn, ingetrokken worden, derwijze dat zich hier de lucht in verzamelt, en door dezen wederstand de omhoog-heffing bewerkstelligd wordt. De eigenlijke werking der machine is niet op voldoende wijze omschreven, maar het is te vermoeden dat zij geschiedt door het opheffen of uitzetten, en door het nederdrukken of omkeeren eener bogt of kromte van den vleugel, die aan ieder eind in verbinding is gebragt met de koorden, door welker middel de vleugels ingetrokken of outvouwd worden. DEGEN, zegt men, vloog met zijne machine niet slechts, even als een vogel, op en neder, maar moet zelfs eene werkelijke luchtvaart volbragt hebben; doch is zulks ook menigmaal in twijfel getrokken.

WERKEN VAN CHATEAUBRIAND.

De naam CHATEAUBRIAND oefent in den Franschen boekhandel nog altijd zijne oude tooverkracht uit. Van de »volledige verzameling zijner werken," werden vierduizend vijfhonderd exemplaren gedrukt, en van zijne »geschiedkundige oefeningen" drieduizend, dezelve waren echter niet toereikende, om de aanvraag te bevredigen, en de boekhandelaar LE FÈVRE heeft van het laatste werk reeds eene nieuwe oplaag aangekondigd.
